

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **navrhovatelky: M. B . , nar. „X“, bytem „X“, a dalších účastníků řízení: 1) M ě s t s k ý ú ř a d Lovosice**, se sídlem v Lovosicích, ul. Školní č. p. 407/2, PSČ 410 30, **2) P R O S p o r t a Z d r a v í**, se sídlem v Praze 5, nám. Kinských, č. p. 741/6, PSČ 150 00, **v řízení o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva města Lovosice konaných ve dnech 10. a 11. října 2014,**

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným Krajskému soudu v Ústí nad Labem dne 21. 10. 2014, ve znění jeho doplnění ze dne 25. 10. 2014, které soud obdržel dne 27. 10. 2014 a které bylo učiněno k výzvě soudu ze dne 21. 10. 2014, č. j. 40 A 20 2014 – 4, se navrhovatelka domáhala vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva města Lovosice konaných ve dnech 10. a 11. října 2014.

Navrhovatelka v návrhu ve znění jeho doplnění uvedla, že návrh podává pro důvodné podezření z manipulace a podplácení voličů především ze sociálně slabých skupin obyvatelstva, jejichž trvalé bydliště je na městském úřadě a přechodně bydlí na ubytovně, které mohlo ovlivnit volební výsledky ve všech volebních okrscích města Lovosice. Dále navrhovatelka uvedla, že jí je známo, že před zahájením voleb i v jeho průběhu byl řadě občanů města Lovosice nabízen od určitých lidí svoz k volebním místnostem spolu s částkou 500,-Kč představující finanční odměnu za zvolení konkrétních kandidátů do zastupitelstva. Dle navrhovatelky toto ujištění rovněž potvrzuje vyjádření Městského úřadu Lovosice o tom, že v posledních dnech před volbami zaznamenali neobvyklý zájem občanů s trvalým pobytem na městském úřadě o hlasovací lístky. K tomu navrhovatelka doplnila, že volební strana PRO Sport a Zdraví získala v některých volebních okrscích až dvojnásobný počet hlasů, kdy navrhovatelka jako příklad zmínila volební okrsek č. 4 a zisk 6,57% hlasů, dále volební

okrsek č. 6 a zisk 12,31% hlasů a volební okrsek č. 9 a zisk 16,44%. V návaznosti na právě uvedené skutečnosti pak navrhovatelka navrhl, aby soud provedl kontrolu všech odevzdaných platných hlasovacích lístků ze všech volebních okrsků města Lovosice za účelem prokázání, že nemalá část občanů města Lovosice hlasovala jednotně s ohledem na přijatou odměnu 500,-Kč za odevzdání předem vyplněného hlasovacího lístku s určenými kandidáty. Závěrem navrhovatelka uvedla, že kupčení s hlasy voličů je nepřipustnou volební agitací dle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), dále je v rozporu s dobrými mravy a také se jedná o trestný čin maření přípravy a průběhu voleb a referenda, přičemž navrhovatelce je známo, že v souvislosti s kupčením v předmětných volbách probíhá vyšetřování ze strany Policie ČR. Navrhovatelka proto soudu navrhl, aby do ukončení předmětného soudního řízení a policejního vyšetřování soud vydal předběžné opatření, jímž by uložil, aby zvolení kandidáti volebních stran nemohli vykonávat mandát zastupitele města Lovosice. Zároveň navrhovatelka navrhl, aby soud přerušil předmětné soudní řízení do skončení policejního vyšetřování. Jako důkaz pak navrhovatelka označila volební dokumentaci k předmětným volbám.

Městský úřad Lovosice, jakožto další účastník řízení 1), soudu sdělil, že se k předmětnému návrhu vyjadřovat nebude a toliko k žádosti soudu předložil veškerou volební dokumentaci k předmětným volbám.

Další účastník řízení 2), tedy volební strana PRO Sport a Zdraví, v písemném vyjádření k návrhu uvedl, že oproti navrhovatelce nezaznamenal žádný případ toho, že by byl řadě spoluobčanů města Lovosice nabízen od určitých lidí svoz k volebním místnostem spolu s částkou 500,-Kč, jakožto finanční odměny za zvolení konkrétních kandidátů do zastupitelstva města Lovosice. Další účastník řízení 2) rovněž nezaznamenal ani žádné oficiální vyjádření městského úřadu Lovosice, které by potvrzovalo tvrzení navrhovatelky. Následně další účastník řízení 2) v písemném vyjádření k návrhu uvedl excelové tabulky obsahující volební výsledky dosažené ve všech deseti volebních okrscích města Lovosice, k čemuž doplnil, že zásadně protestuje proti účelovému zkreslování výsledků voleb předkládaných navrhovatelkou směrem k dalšímu účastníkovi řízení 2) u volebních okrsků č. 4, 6 a 9, přičemž jako ilustraci neobjektivity a úmyslného zkreslování skutečností uvedl, že volební strana STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, za níž navrhovatelka neúspěšně kandidovala, obdržela ve volebním okrsku č. 10 zisk 10,07% hlasů, ve volebním okrsku č. 3 zisk 4,13% hlasů a ve volebním okrsku č. 8 zisk 2,61% hlasů. Vedle toho podotkl, že navrhovatelka neuvedla další významně vyšší rozdíly ve volebních výsledcích v různých volebních okrscích, a to u volební strany TOP 09, která ve volebním okrsku č. 1 získala 10,89% hlasů, ve volebním okrsku č. 7 získala 4,35% hlasů a ve volebním okrsku č. 10 získala 3,76% hlasů, a také u volební strany KSČM, která v okrsku č. 4 získala 7,27% hlasů zatímco ve volebním okrsku č. 8 získala 16,63% hlasů. Závěrem další účastník řízení 2) uvedl, že zásadně protestuje proti manipulaci s exaktními elementárními částmi výsledků voleb, které činí navrhovatelka v souvislosti s volební stranou PRO Sport a Zdraví, když navrhovatelka si musela být dobře vědoma téměř čtyřnásobného rozdílu mezi jednotlivými okrsky minimálně u své volební strany, za níž kandidovala. K tomu poznamenal, že volební strana PRO Sport a Zdraví v předmětných volbách kandidovala poprvé, a proto mohou být názory voličů na tuto volební stranu ve vyšším rozptylu. Dále další účastník řízení 2) podotkl, že pokud navrhovatelka věděla ještě před volbami o přípravě či přímo o páchání trestného činu, tak

zvažuje navrhnout příslušné právní kroky spojené s uvedenými skutečnostmi, s tím, že nemá námitek proti novému konání voleb.

Podle ust. § 90 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), podle jehož ust. § 60 odst. 1 podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

Před přistoupením k vlastnímu meritornímu projednání podaného návrhu na neplatnost voleb se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky bránící o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, neboť návrh byl podán v zákonné 10 denní lhůtě a navrhovatelka byla k podání předmětného návrhu ve věci voleb aktivně legitimována, neboť byla v den voleb k trvalému pobytu přihlášena ve městě Lovosice a byla zapsána v příslušném volebním seznamu.

Již v úvodu odůvodnění usnesení bylo zmíněno, že navrhovatelka se předmětným návrhem domáhala vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva města Lovosice.

Podle ust. § 60 odst. 3 návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

Z této právě předestřené zákonné úpravy obsažené ve volebním zákoně vyplývá, že návrh na neplatnost voleb je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i zásadní intenzita této protizákonnosti, která musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb, tedy jiné složení zastupitelského sboru, pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatemnění“ volebního výsledku).

V souladu s ust. § 90 odst. 2 s. ř. s. jsou v řízení o návrhu na neplatnost hlasování účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena. Volebním orgánem v daném případě je v souladu s úpravou obsaženou v hlavě II volebního zákona Městský úřad Lovosice. Z obsahu návrhu pak dle soudu jednoznačně vyplývá, že navrhovatelka napadá dosažený volební výsledek kandidátů za volební stranu PRO Sport a Zdraví. V souladu s výše citovaným ust. § 90 odst. 2 s. ř. s. je pak dalším účastníkem řízení i tato volební strana.

V daném případě navrhovatelka obecně a vágně namítala, že je důvodné podezření na manipulaci voličů a jejich podplácení za 500,-Kč za zvolení konkrétních kandidátů do

zastupitelstva včetně jejich svozu do volebních místností, a to především ze sociálně slabých skupin obyvatelstva, jejichž trvalé bydliště je na městském úřadě a přechodně bydlí na ubytovně, které mohlo ovlivnit volební výsledky ve všech volebních okrscích města Lovosice, zejména ve volebních okrscích č. 4, 6 a 9. Svá tvrzení přitom navrhovatelka nepodložila žádnými důkazními prostředky ani nenavrhla soudu jejich provedení, vyjma návrhu, aby si soud vyžádal příslušnou volební dokumentaci a aby provedl kontrolu všech odevzdaných platných hlasovacích lístků ze všech volebních okrsků města Lovosice.

Soud si na základě tvrzení navrhovatelky vyžádal zprávu od Policie ČR, zda v souvislosti s předmětnými volbami došlo ze strany Policie ČR k vyšetřování maření přípravy a průběhu těchto voleb, jak tvrdila navrhovatelka, a případně s jakým výsledkem, kdy soud zároveň požádal o zaslání relevantních listin z případného vyšetřování. K žádosti soudu pak Policie ČR, KŘP Ústeckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, Územní odbor Litoměřice, odd. hospodářské kriminality, v přípisu ze dne 13. 11. 2014, č. j. KRPU-227179-21/TČ-2014-040681, sdělila, že Policie ČR v souvislosti s předmětnými volbami prováděla vyšetřování a věc ukončila dle ust. § 179c odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, kdy Okresní státní zastupitelství v Litoměřicích podalo návrh na potrestání Okresnímu soudu v Litoměřicích, přičemž současně návrh na potrestání soudu Policie ČR v kopii zaslala spolu s kopií trestního spisu z přípravného řízení. Z návrhu na potrestání ze dne 3. 11. 2014 soud zjistil, že je činěn ve vztahu k jedné podezřelé fyzické osobě pro přečin maření přípravy a průběhu voleb a referenda podle ust. § 351 alinea 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, za to, že v souvislosti s předmětnými volbami nabídla u ubytovny v Lovosicích, ul. Nádražní č. p. 805, finanční prospěch 3 voličům za to, aby volili v rozporu s nezávislým vyjádřením své vůle. Z návrhu na potrestání a trestního spisu z přípravného řízení současně soud zjistil, že dotyční oslovení voliči měli finanční nabídku odmítnout. Zároveň soud dotazem u Okresního soudu v Litoměřicích zjistil, že na základě návrhu na potrestání byla podezřelá fyzická osoba za své jednání dne 5. 11. 2014 odsouzena trestním příkazem, který dosud nenabyl právní moci.

Z právě uvedeného vyplývá, že Policie ČR přes uskutečněné vyšetřování v souvislosti s předmětnými volbami nezjistila žádné masové kupčení s hlasy voličů ve volebních okrscích č. 4, 6, a 9, natož i ve všech ostatních volebních okrscích, jak tvrdila navrhovatelka, když bylo nepravomocně zjištěno toliko ve 3 případech ve vztahu k volebnímu okrsku č. 6, a to navíc v podobě pouhé nabídky k provedení ovlivněného hlasování za úplatu, která měla být oslovenými voliči odmítnuta, aniž by se zjistilo, že zároveň došlo k ovlivněnému hlasování za úplatu, tj. k odevzdání zmanipulovaného hlasovacího lístku 3 dotyčnými voliči. Nabídka k provedení ovlivněného hlasování za úplatu dozajista představuje nezákonné počínání i ve smyslu volebního zákona, ovšem v daném případě s ohledem na zjištěný skutkový stav dosahuje nulové intenzity z pohledu volebního soudnictví, v případě, že nedošlo k odevzdání zmanipulovaného hlasovacího lístku 3 dotyčnými voliči, nebo v případě, že by 3 dotyční voliči ve skutečnosti odevzdali zmanipulované hlasovací lístky, zcela zjevně nedosahuje takové intenzity, že by bylo možné důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb, tedy jiné složení zastupitelského sboru, pokud by k takovému jednání nedošlo, a to s ohledem na počet voličů (3.258), kteří se zúčastnili předmětných voleb, a zjištěné volební výsledky (srov. k tomu přiměřeně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004 - 12, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 354/2004 a také na www.nssoud.cz).

Na základě shora uvedeného nezbyvá než konstatovat, že navrhovatelčino podezření na masivní kupčení s hlasy voličů v předmětných volbách ukázalo jako liché. Žádné další důkazní prostředky ovšem žalobkyně soudu nenabídla, když neoznačila či nepředložila ani jí zmiňované oficiální vyjádření Městského úřadu Lovosice prokazující její tvrzení o nepřípustném ovlivňování voličů v předmětných volbách.

Na tomto místě soud konstatuje ostatně, jak již učinil ve svých předchozích rozhodnutích (srov. např. rozsudek KS v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2011, č. j. 15 A 72/2011 – 87, který je dostupný na www.nssoud.cz), že soudní řízení vedené dle s. ř. s. ve věcech volebních není založeno na principu inkvizičním, ve kterém by si soud sám vyhledával veškeré relevantní důkazy k tvrzení účastníků, ale je založeno na zásadě, že každý musí svá tvrzení doložit dostatečnými důkazy. V tomto směru tedy navrhovatelku tížilo důkazní břemeno, jehož neunesení má obecně za následek neúspěch v soudním řízení. S tím koresponduje i závěr, ke kterému dospěl Ústavní soud v nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, který je dostupný na www.usoud.cz: „*lid je zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.*“

Navrhovatelka by měla mít na paměti, že soudnictví ve věcech volebních je upraveno v hlavě II., dílu 4 s. ř. s. a v hlavě VII. volebního zákona. V těchto předpisech sice není výslovně zakotvena pro soudní přezkum voleb zásada koncentrace řízení, ovšem dle názoru soudu tento princip vyplývá konkludentně z obsahu jednotlivých ustanovení obsažených v uvedených předpisech. V ust. § 60 odst. 1 volebního zákona je výslovně uvedena desetidenní lhůta, ve které je možné podat návrh na neplatnost voleb, hlasování či volby kandidáta. V ust. § 90 odst. 3 s. ř. s. je pak dále uvedeno, že soud rozhodne usnesením, a to do dvaceti dnů poté, kdy návrh došel soudu. Dále je v citovaném ustanovení výslovně uvedeno, že jednání není třeba nařizovat. Ze stanovené poměrně krátké lhůty pro rozhodnutí a skutečnosti, že není nutno nařizovat jednání ve věci, vyplývá jednoznačně zákonodárcův záměr, aby ve věcech platnosti voleb, platnosti hlasování a platnosti volby kandidáta bylo rozhodnuto ve věci rychle a otázka platnosti výsledků voleb byla v krátké době postavena na jisto. Podmínkou rychlého rozhodnutí bez nařízení jednání je však to, že navrhovatel uplatní veškeré své námitky včetně navrhovaných důkazů již ve svém podání.

V této souvislosti nelze nezmínit, že již Krajský soud v Plzni v dosud nepřekonaném usnesení ze dne 16. 11. 2006, č. j. 57 Ca 148/2006 - 40, které je dostupný na www.nssoud.cz, judikoval že: „*Řízení o návrhu na neplatnost hlasování a voleb do zastupitelstev obcí je řízením sporným, pro které platí povinnost navrhovatele tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti [§ 101 odst. 1 písm. a) o.s.ř.] a označit důkazy k prokázání svých tvrzení [§ 101 odst. 1 písm. b) a § 120 o.s.ř.]. Soud v takovém řízení nemůže doplňovat či domýšlet chybějící tvrzení navrhovatele, jakož i z vlastní iniciativy dohledávat důkazy.*“

Dále soud uvádí, že navrhovatelka naprosto nepodloženě vznesla požadavek, aby soud provedl kontrolu všech odevzdaných platných hlasovacích lístků ze všech volebních okrsků města Lovosice za účelem prokázání, že nemalá část občanů města Lovosice hlasovala jednotně, aniž by jakkoliv blíže specifikovala, v čem měla spočívat tvrzená jednotnost hlasování. V důsledku tohoto vágního tvrzení, které se vztahovalo ke všem deseti volebním

okresům ve městě Lovosice, navíc nebylo podepřeno jediným důkazním prostředkem, tak bylo soudu znemožněno, aby případně kontrolu odevzdaných hlasovacích lístků učinil. V této souvislosti směrem k navrhovatelce připomíná, že v rámci volebního soudnictví lze přepočítat hlasy jen ve výjimečných případech, jak je konstantně judikováno správními soudy včetně Nejvyššího správního soudu (k tomu srov. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2010, č. j. 44 A 105/2010 - 58, které je publikováno ve Sbírce Nejvyššího správního soudu pod č. 2270/2011 a také na www.nssoud.cz, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006 - 1, které je dostupné na www.nssoud.cz). V daném případě s ohledem na navrhovatelčina vágní tvrzení o nepřípustné manipulaci s voliči v předmětných volbách a výše popsany skutkový stav zjištěný Policií ČR soud neakceptoval požadavek navrhovatelky, aby soud učinil kontrolu všech odevzdaných hlasovacích lístků, když tuto kontrolu soud nemohl provést, neboť mu nebylo známo, v čem spočívala údajná masivní jednotnost hlasování voličů (vůči kterým konkrétním kandidátům či volební straně).

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že nebyly splněny předpoklady pro vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva města Lovosice, a proto návrh ve výroku ad I. tohoto usnesení zamítl.

Ve výroku ad II. usnesení pak současně soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle ust. § 93 odst. 4 s. ř. s. v soudnictví ve věcech volebních takové právo účastníkům nepřísluší.

O návrhu v souladu s ust. § 90 odst. 3 s. ř. s. soud rozhodl usnesením ve dvacetidenní lhůtě ode dne, kdy byly odstraněny jeho vady, bez nařízení jednání, neboť všechny potřebné skutečnosti bylo možné zjistit z podání účastníků a z předložené volební dokumentace, popř. ze sdělení Policie ČR či Okresního soudu v Litoměřicích, takže již nebylo zapotřebí provádět další dokazování.

Pro úplnost soud uvádí, že v daném případě soud neshledal prostor k tomu, aby ve věci vydával předběžné opatření, jak se domáhala navrhovatelka, když o předmětném návrhu meritorně rozhodl neprodleně ve dvacetidenní lhůtě ode dne, kdy byly odstraněny jeho vady. Rovněž tak soud neshledal žádný důvod pro to, aby akceptoval návrh navrhovatelky na přerušování řízení do skončení trestního řízení v souvislosti s předmětnými volbami, když řízení před volebním soudem probíhá nezávisle na trestním řízení, přičemž o předmětném návrhu bylo nutné rozhodnout nejdéle ve dvacetidenní lhůtě ve smyslu ust. 90 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** podle ust. § 104 odst. 1 s. ř. s. věta před středníkem opravné prostředky přípustné.

Usnesení nabývá právní moci podle ust. § 93 odst. 5 s. ř. s. dnem vyvěšení na úřední desce soudu.

V Ústí nad Labem dne 13. listopadu 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová